

Monitor Sociaal Domein

1e kwartaal 2019

Juni 2019

gemeente **Overbetuwe**

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Factsheet Toegang	5
2.1 Toegang ondersteuningsvragen	5
2.2 Kwaliteit	6
2.3 Bevindingen,trends en ontwikkelingen	6
3. Factsheet Jeugd	8
3.1 Toegang maatwerk jeugdzorg	9
3.2 Kwaliteit	11
3.3 Betaalbaarheid	12
3.4 Bevindingen, trends en ontwikkelingen	12
4. Factsheet WMO (oud en nieuw)	14
4.1 Toegang maatwerk WMO	15
4.2 Kwaliteit	17
4.3 Betaalbaarheid WMO	18
4.4 Bevindingen, trends en ontwikkelrichtingen	19

1. Inleiding

Voor u ligt de Monitor Sociaal Domein over het 1^e kwartaal van 2019. In de kwartaalmonitor geven we per vier maanden een beeld van de ontwikkeling van de WMO en Jeugdzorg in de gemeente Overbetuwe.

De ontwikkelingen in het sociaal domein, enerzijds door de stijging in hulpvraag en zorgkosten en anderzijds door de structuurwijziging met Overbetuwe Samen, zijn de aanleiding om de raad op vier momenten te informeren. Van de vier kwartaalmonitors zal de laatste ook de jaarcijfers over 2019 weergeven.

In deze kwartaalmonitor zijn geen gegevens over Participatie of Werk & Inkomen opgenomen. Voor dit deeldomein wordt in 2019 een uitvoeringsprogramma vastgesteld. Over de voortgang in dit domein informeren we u in de jaarmonitor Sociaal Domein 2019.

Doel

In deze rapportage geven we duiding aan de ontwikkeling in het sociaal domein aan de hand van factsheets. Deze factsheets geven de Kritieke Prestatie Indicatoren (KPI's) weer voor de ondersteuning en het zorggebruik WMO en Jeugdzorg in Overbetuwe. De KPI's geven inzicht in de prestaties van de gemeente bij de uitvoering van de beleidsdoelen voor het sociaal domein, te weten:

1. Toegang
 - Ondersteuning en zorg blijven dichtbij beschikbaar.
 - Ondersteuning, zorg en participatie zijn en blijven bereikbaar voor inwoners.
2. Kwaliteit
 - Kwaliteit van zorg en ondersteuning blijft minimaal op het huidige niveau (we streven naar verbetering).
3. Betaalbaar
 - De gemeentelijke (zorg)taken blijven ook in de toekomst betaalbaar.

Door de KPI's kunnen we de ontwikkeling in het sociaal domein op een beknopte wijze weergeven. De komende kwartaalmonitors zullen we deze aanpak verder verbeteren.

In de bijlage van deze kwartaalrapportage zijn de KPI's voor WMO en Jeugdzorg opgenomen.

KPI's domein Participatie

In de 2^e helft van 2019 informeren we de raad over de KPI's voor het domein Participatie. Deze KPI's baseren we op de recent vastgestelde visie en het uitvoeringsplan voor het domein Participatie.

Leeswijzer

- Hoofdstuk 2: Toegang
- Hoofdstuk 3: Jeugdzorg
- Hoofdstuk 4: WMO (oude en nieuwe taken)
- Bijlage KPI's WMO en Jeugdzorg

2. Factsheet Toegang

Onder Toegang verstaan we de wijze waarop onze inwoners een beroep kunnen doen op hulp en ondersteuning vanuit de jeugdzorg of WMO.

Toegang in Overbetuwe 2019 1^e kwartaal *)

Hulpvragen

	2018 Q1	2019 Q1
Aantal hulpvragen Sociaal Kernteams	263	316
Aantal hulpvragen WMO en Jeugdzorg	746	876
Totaal aantal hulpvragen Toegang	1009	1192

	heel 2018	2019 Q1
Aantal hulpvragen Interventieteam		
Aantal zorgelijke en zorgmeldingen		
- Zorgmeldingen Veilig Thuis	97	23
- Zorgelijke meldingen	55	9
Totaal Interventieteam	152	32

Verwijzers

	2018	2019
Verwijzers naar Jeug	7%	6%
Gecertificeerde Instu	32%	34%
Gemeente	46%	48%
Huisarts	2%	2%
Jeugdarts	3%	2%
Medisch specialist	5%	6%
Rechter, Raad voor d	5%	2%
Onbekend	100%	100%
totaal		

Kwaliteit

Clientervaring

Toegang SKT (2018)

7,4

Toegang Jeugdzorg (2017)

"Ik kan de hulp krijgen die ik nodig heb/
die mijn kind nodig heeft."
Altijd of vaak: **82%**

Toegang WMO (2017)

"In het contact met de gemeente: Bent u
tevreden over de gekozen oplossing?"
(Heel) tevreden: **85%**

*) De cijfers voor de Toegang op basis van de KPI's worden
in de 2^e helft van 2019 verder ingevuld.

2.1 Toegang ondersteuningsvragen

In Overbetuwe is de toegang voor inwoners met een ondersteuningsvraag breed georganiseerd. Een inwoner met een ondersteuningsvraag kan zich direct wenden tot een algemene voorziening, of hij of zij kan zich melden bij het gemeentelijk loket, het Sociaal Kernteam, of een partner in de zorgketen. Al deze bij de toegang betrokken partijen, kunnen de inwoner bij eenvoudige vragen direct helpen of verwijzen naar een algemene voorziening. Als deze ondersteuningsmogelijkheden niet toereikend zijn kan de inwoner een indicatie krijgen tot een maatwerkvoorziening.

Het aantal hulp- en ondersteuningsvragen van onze inwoners brengen we in beeld voor:

- Sociale kernteams (algemene voorziening, ondersteuning hulpvragen)
- Consulenten team Uitvoering Sociaal Domein (maatwerkvoorzieningen Jeugdzorg en WMO)
- Wettelijke verwijzers jeugdzorg

In de 2e helft van 2019 gaan we de Toegang beter in beeld brengen aan de hand van de indicatoren voor dit onderdeel.

Aantal hulpvragen bij de Toegang sociaal domein stijgt

Het totaal aantal hulpvragen in het 1e kwartaal 2019 ligt 18% hoger dan in het 1e kwartaal 2018. Het aantal hulpvragen voor de Sociale Kernteam is in het 1e kwartaal 2019 met 20% gestegen ten opzichte van het 1e kwartaal 2018. Hieruit blijkt dat de Sociale Kernteams voorzien in een ondersteuningsbehoefte van de inwoners en ook dat ze steeds beter gevonden worden door onze inwoners.

	2018 Q1	2019 Q1
Aantal hulpvragen Sociaal Kernteams	263	316
Aantal hulpvragen WMO en Jeugdzorg	746	876
Totaal aantal hulpvragen Toegang	1009	1192

Aard van zorgelijke,- en zorgmeldingen bij Interventieteam nemen toe

Het aantal zorgelijke en zorgmeldingen in het 1e kwartaal 2019 ligt in lijn met 2018, maar de aard en complexiteit van de ondersteuningsvraag van de meldingen nemen toe. Er is meer huiselijk en seksueel geweld en ook geeft sexting meer problemen onder jongeren. De zorgelijke meldingen zijn gedaan door diverse partijen, te weten: SKT, Siza, Jeugdthuiscoach, VGGM en huisartsen.

Aantal hulpvragen Interventieteam	heel 2018	2019 Q1
Aantal zorgelijke en zorgmeldingen		
- Zorgmeldingen Veilig Thuis	97	23
- Zorgelijke meldingen	55	9
Totaal Interventieteam	152	32

Doorverwijzingen jeugdzorg blijft gelijk

De hulpvragen voor Jeugdzorg komen niet alleen via de gemeente binnen. In de Jeugdwet is vastgelegd dat ook andere doorverwijzers een hulpvraag kunnen doorzetten naar een maatwerkvoorziening. De onderstaande tabel laat zien dat de doorverwijzingen gelijk blijven ten opzichte van 2018. De gemeentelijke doorverwijzing ligt hoger, maar daar staat een daling van 'onbekende doorverwijzers' door betere registratie tegenover.

Verwijzers naar jeugdzorg	2018	2019
Gecertificeerde instelling	7%	6%
Gemeente	32%	34%
Huisarts	46%	48%
Jeugdarts	2%	2%
Medisch specialist	3%	2%
Rechter, Raad voor de Kinderbescherming of Officier van Justitie	5%	6%
Onbekend	5%	2%
totaal	100%	100%

2.2 Kwaliteit

De kwaliteit van de Toegang meten we aan de hand van cliëntervaringen. Het aantal bezwaarschriften is ook een indicator van kwaliteit, maar deze brengen we in de volgende hoofdstukken voor WMO en Jeugdzorg in beeld.

Inwoners zijn tevreden over het regelen van de benodigde hulp

Jaarlijks voeren we cliëntervaringsonderzoeken uit voor de domeinen WMO en jeugdzorg. De onderstaande resultaten komen uit de meest recente onderzoeken. Onze inwoners zijn tevreden over de Toegang tot de benodigde hulp.

Cliëntervaring

Toegang SKT (2018)

7,4

Toegang jeugdzorg (2017)

“Ik kan de hulp krijgen die ik nodig heb/ die mijn kind nodig heeft.”

Altijd of vaak: **82%**

Toegang WMO (2017)

“In het contact met de gemeente: Bent u tevreden over de gekozen oplossing? “
(Heel) tevreden: **85%**

Inmiddels zijn de cliëntervaringsonderzoeken over 2018 uitgevoerd door een extern bureau. De rapportages hiervan verwachten we medio juli 2019.

2.3 Bevindingen, trends en ontwikkelingen

De Toegang in Overbetuwe is breed georganiseerd. Ondanks dat de inwoners tevreden zijn over het regelen van de benodigde hulp en ondersteuning, geeft de indeling met de Sociale Kernteams en de WMO en jeugdconsulenten ook verwarring.

Doorverwijzingen naar jeugdzorg gaan nog veel via de huisartsen (48%). Een verbetermogelijkheid is om tot een intensievere samenwerking tussen huisartsen en Toegang te komen. Dit kan meer grip op de Toegang van jeugdzorg geven.

In de tweede helft van 2019 gaan we ons registratiesysteem aanpassen, om op eenduidige wijze te registreren bij de Toegang. Met deze stap bereiden we ons ook voor op de Toegang zoals die vorm gaat krijgen binnen ‘Overbetuwe Samen’.

Ontwikkeling Overbetuwe Samen

Met de vorming van Overbetuwe Samen gaan we één Toegang maken, waarin de huidige Sociale Kernteams en consultants WMO en Jeugd geïntegreerd samenwerken. Het streven bij de Toegang is om een groter deel van de hulp- en ondersteuningsvragen op te lossen door het gebruik van algemene voorzieningen, waarmee we de inzet van maatwerkvoorzieningen voorkomen.

3. Factsheet Jeugdzorg

Jeugdzorg in Overbetuwe 2019 1e kwartaal

Toegankelijkheid

Aantal mestwerkvoorzieningen*

Q1 2019 3.135

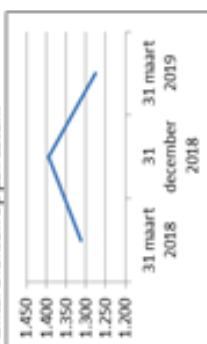
Q1 2018 2.705

Aantal cliënten Q1 2019*

Q1 2019 1.457

Q1 2018 1.343

Aantal cliënten op peil datum

Men-vrouw verhouding

44% 56%

Jeugdersonder t/m 18 jaar met jeugdzorg

Overbetuwe: 12,4%

Nederland: 10,4%

Aantal cliënten naar leeftijd		Aanbieders met meeste cliënten		Q1 2019 Verschil	
0 t/m 5	6 t/m 10	11 t/m 14	15 t/m 17	18+	Totaal*
149	518	391	318	81	1457
Praktijk Kind & Meer	Karakter	Raadhuys Psychologen	Jeugdbescherming Gld.	Lindenhout	Overig
325	139	77	73	73	248
437	139	74	60	66	1197
-10	-3	-13	-7	251	270
Totaal*		3.763		1.973	

Kwaliteit

Treijten beëindigd volgens plan

Ik word goed geholpen met mijn vragen en problemen.

Vaak of altijd: 80%

2018: 88%

2017: 87%

Betaalbaarheid (in €)

Prognose totaal 2019

2019 11.985.000

14.720.000
a.b.v. structurele uitruiming 2018

2019 11.985.000

2018 11.985.000

2017 11.985.000

2016 11.985.000

2015 11.985.000

2014 11.985.000

2013 11.985.000

2012 11.985.000

2011 11.985.000

2010 11.985.000

2009 11.985.000

2008 11.985.000

2007 11.985.000

2006 11.985.000

2005 11.985.000

2004 11.985.000

2003 11.985.000

2002 11.985.000

2001 11.985.000

2000 11.985.000

1999 11.985.000

1998 11.985.000

1997 11.985.000

1996 11.985.000

1995 11.985.000

1994 11.985.000

1993 11.985.000

1992 11.985.000

1991 11.985.000

1990 11.985.000

1989 11.985.000

1988 11.985.000

1987 11.985.000

1986 11.985.000

1985 11.985.000

1984 11.985.000

1983 11.985.000

1982 11.985.000

1981 11.985.000

1980 11.985.000

1979 11.985.000

1978 11.985.000

1977 11.985.000

1976 11.985.000

1975 11.985.000

1974 11.985.000

1973 11.985.000

1972 11.985.000

1971 11.985.000

1970 11.985.000

1969 11.985.000

1968 11.985.000

1967 11.985.000

1966 11.985.000

1965 11.985.000

1964 11.985.000

1963 11.985.000

1962 11.985.000

1961 11.985.000

1960 11.985.000

1959 11.985.000

1958 11.985.000

1957 11.985.000

1956 11.985.000

1955 11.985.000

1954 11.985.000

1953 11.985.000

1952 11.985.000

1951 11.985.000

1950 11.985.000

1949 11.985.000

1948 11.985.000

1947 11.985.000

1946 11.985.000

1945 11.985.000

1944 11.985.000

1943 11.985.000

1942 11.985.000

1941 11.985.000

1940 11.985.000

1939 11.985.000

1938 11.985.000

1937 11.985.000

1936 11.985.000

1935 11.985.000

1934 11.985.000

1933 11.985.000

1932 11.985.000

1931 11.985.000

1930 11.985.000

1929 11.985.000

1928 11.985.000

1927 11.985.000

1926 11.985.000

1925 11.985.000

1924 11.985.000

1923 11.985.000

1922 11.985.000

1921 11.985.000

1920 11.985.000

1919 11.985.000

1918 11.985.000

1917 11.985.000

1916 11.985.000

1915 11.985.000

1914 11.985.000

1913 11.985.000

1912 11.985.000

1911 11.985.000

1910 11.985.000

1909 11.985.000

1908 11.985.000

1907 11.985.000

1906 11.985.000

1905 11.985.000

1904 11.985.000

1903 11.985.000

1902 11.985.000

1901 11.985.000

1900 11.985.000

1899 11.985.000

1898 11.985.000

1897 11.985.000

1896 11.985.000

1895 11.985.000

1894 11.985.000

1893 11.985.000

1892 11.985.000

1891 11.985.000

1890 11.985.000

1889 11.985.000

1888 11.985.000

1887 11.985.000

1886 11.985.000

1885 11.985.000

1884 11.985.000

1883 11.985.000

1882 11.985.000

1881 11.985.000

1880 11.985.000

1879 11.985.000

1878 11.985.000

1877 11.985.000

1876 11.985.000

1875 11.985.000

1874 11.985.000

1873 11.985.000

1872 11.985.000

1871 11.985.000

1870 11.985.000

1869 11.985.000

1868 11.985.000

1867 11.985.000

1866 11.985.000

1865 11.985.000

1864 11.985.000

1863 11.985.000

1862 11.985.000

1861 11.985.000

1860 11.985.000

1859 11.985.000

1858 11.985.000

1857 11.985.000

1856 11.985.000

1855 11.985.000

1854 11.985.000

1853 11.985.000

1852 11.985.000

1851 11.985.000

1850 11.985.000

1849 11.985.000

1848 11.985.000

1847 11.985.000

1846 11.985.000

1845 11.985.000

1844 11.985.000

1843 11.985.000

1842 11.985.000

1841 11.985.000

1840 11.985.000

1839 11.985.000

1838 11.985.000

1837 11.985.000

1836 11.985.000

1835 11.985.000

1834 11.985.000

1833 11.985.000

1832 11.985.000

1831 11.985.000

1830 11.985.000

1829 11.985.000

1828 11.985.000

1827 11.98

3.1 Toegang maatwerk jeugdzorg

De Toegang maatwerk geeft een beeld van het aantal maatwerkvoorzieningen en cliënten dat gebruik maakt van jeugdzorg in het 1e kwartaal 2019 in vergelijking tot het 1e kwartaal 2018.

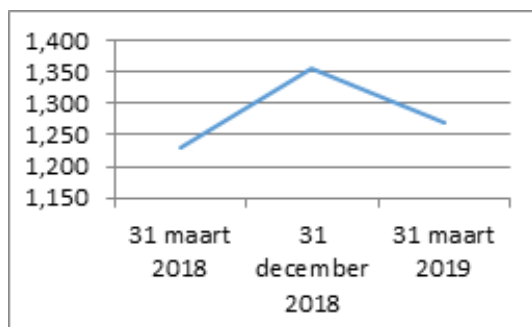
Het aantal jeugdige cliënten blijft stijgen

De periode Q1 2019 ten opzichte van Q1 2018 laat een stijging zien van het aantal maatwerkvoorzieningen (stijging 12 %). Dit is een sterkere stijging dan het aantal cliënten (stijging 8%). De reden voor dit verschil is dat jeugdigen regelmatig meer(dere) maatwerkvoorzieningen hebben.

Aantal maatwerkvoorzieningen		
		
	Q1 2019	3.135
	Q1 2018	2.785
Aantal cliënten Q1 2019		
	Q1 2019	1.457
	Q1 2018	1.343

Wel neemt het aantal cliënten op peildatum af na 31 december 2018 (daling 6%). Hieronder hebben we het aantal jeugdzorgcliënten op drie meetmomenten weergegeven. Het aantal cliënten op peildatum ligt lager dan het bovenstaande totaal aantal cliënten dat we over een periode meten. Het verschil wordt veroorzaakt doordat bij periodemetingen ook de cliënten meetellen die uit zorg zijn gegaan in die periode.

Aantal cliënten op peildatum

Het aantal jeugdige cliënten in Overbetuwe ligt hoger dan gemiddeld in Nederland. Dit hogere percentage is deels te verklaren door de bevolkingssamenstelling van Overbetuwe. Overbetuwe heeft een hoger percentage jongeren (25%), dan in gemeenten met een vergelijkbare omvang (22%).

Jongeren t/m 18 jaar met Jeugdzorg	
Overbetuwe:	12,4%
Nederland:	10,4%

Stijging jeugdige cliënten zit in jeugdhulp zonder verblijf

De stijging in het 1e kwartaal 2019 ten opzichte van het voorgaande jaar zit voor een groot deel in de ambulante jeugdhulp zonder verblijf en op locatie van aanbieder.

De jeugdhulp met verblijf neemt af. Dit is in lijn met het doel om het zorggebruik met verblijf te verminderen en de zorg dicht bij het netwerk van de jeugdige te verlenen.

Het aantal jongeren met jeugdbescherming is gestegen en met jeugdreclassering is gedaald.

Zorggebruik naar CBS Categorie (aantal unieke cliënten)	Q1 2018	Q1 2019	Vershil
Zonder verblijf: Jeugdhulp totaal	26	22	-4
Zonder verblijf: ambulante hulp locatie aanbieder	1183	1289	106
Zonder verblijf: daghulp locatie aanbieder	82	100	18
Zonder verblijf: hulp in netwerk jeugdige	32	47	15
Met verblijf: pleegzorg	48	54	6
Met verblijf: gezinsgericht	23	19	-4
Met verblijf: gesloten plaatsing	32	26	-6
Met verblijf: residentieel	73	75	2
Jeugdbescherming	102	108	6
Jeugdreclassering	23	22	-1
Totaal	1.624	1.762	138

De grootste aanbieders van jeugdzorg

De grootste aanbieder van jeugdzorg is de lokaal gevestigde zorgaanbieder voor jeugd- en opvoedhulp: Kind en Meer. De volgende is specialistische jeugdzorgaanbieder is Karakter. De aanbieder kampt met lange wachtlijsten. De regio centraal Gelderland heeft samen met de gemeenten Karakter verzocht om de wachtlijsten te verminderen door samen met andere jeugdhulpverleners naar oplossingen te zoeken. Een gevolg van de wachtlijst bij Karakter is dat verwijzers jeugdigen doorverwijzen, naar zorgaanbieders die vergelijkbare zorg kunnen verlenen.

Bij de kleine aanbieders van jeugdzorg is een toename van aanbieders te zien en een toename van jeugdige cliënten. Deze vormen een onderdeel van de groep aanbieders 'overig' die sterk gestegen is ten opzichte van 2018.

Aanbieders met meeste cliënten	Q1 2018	Q1 2019	Vershil
Praktijk Kind & Meer	385	437	52
Karakter	149	139	-10
Raadthuys Psychologen	77	74	-3
Jeugdbescherming Gld.	73	60	-13
Lindenhout	73	66	-7
Overig	946	1197	251
Totaal	1.703	1.973	270

Het aandeel PGB's in de jeugdzorg is klein en neemt verder af

Een relatief klein percentage (2% van de cliënten) maakt gebruik van een PGB en dit is 1% lager dan in 2018.

	Cliënten met zorg in natura	
	2018: 97%	2019: 98%
	Cliënten met PGB	
	2018: 3%	2019: 2%

Aantal jongeren naar leeftijdscategorie en geslacht

De man-vrouw verhouding in de jeugdzorg in Overbetuwe is vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde: jongens ontvangen vaker jeugdzorg dan meisjes.

		
44%		56%

De bevolkingssamenstelling van Overbetuwe zien we terug in het aantal jeugdigen in zorg. De grootste groep jeugdigen in zorg heeft een leeftijd tussen de 6 en 11 jaar, maar ook de andere leeftijdscategorieën zijn vertegenwoordigd. Landelijk zit de grootste groep ook de leeftijdscategorie 4 tot en met 11 jaar (CBS).

Aantal cliënten naar leeftijd	
0 t/m 5 jaar	149
6 t/m 10 jaar	518
11 t/m 14 jaar	391
15 t/m 17 jaar	318
18+ jaar	81
Totaal	1457

3.2 Kwaliteit

De kwaliteit van jeugdzorg beoordelen we aan de hand van cliëntervaringen, het percentage van trajecten dat volgens plan is beëindigd en bezwaarschriften.

Cliëntervaring 2017

Ik word goed geholpen met
bij mijn vragen en problemen.

Vaak of altijd: 80%

Aantal trajecten volgens plan beëindigd

We monitoren ook het aantal jeugdhulptrajecten dat volgens plan is beëindigd. Naast het beëindigen volgens plan werd 16 procent van de trajecten voortijdig afgesloten: na overeenstemming tussen cliënt en aanbieder of door verhuizing of een andere reden.

Trajecten beëindigd volgens plan	
	2018: 84%
	2017: 85%

Bezwaarschriften

Er zijn dit jaar geen bezwaarschriften ingediend op beslissingen van de gemeente.

Bezwaarschriften		Beroep	
	2019: 0		2019: 0
	2018: 1		2018: 0

3.3 Betaalbaarheid Jeugdzorg

Begroting primair

	2019
	11.995.000

Begroting primair 2018
9.014.000

Prognose totaal 2019

2019
14.720.000
o.b.v. structurele uitnutting 2018

Betaald 2018
15.371.000

Gemiddelde kosten per client

	2019
	PM: rapportage Q2
	2018
€	8.304

Gemiddelde kosten per inwoner

	2019
	PM: rapportage Q2
	2018
€	322

De betaalbaarheid gaat over het begrote budget, de uitnutting van het budget en de prognose voor 2019. Het eerste kwartaal is tekort om een prognose voor een heel jaar te maken. De prognose die we nu aanhouden is gebaseerd op de structurele zorgkosten die in 2018 gemaakt zijn. Voor de volgende kwartaalrapportages zullen we prognoses op basis van uitnutting in 2019 weergeven.

3.4 Bevindingen, trends en ontwikkelingen

Bevindingen en trends

- Binnen de regio is een groot aantal aanbieders via het regionale raamcontract inzetbaar. Dit maakt het zorglandschap onoverzichtelijk. Daarnaast kan het aanbod van jeugdzorg ook extra vraag creëren. Reden om in de komende periode het aantal aanbieders te beperken.
- Veel doorverwijzingen komen van de huisarts, vooral richting jeugd-GGZ. Er is wel vaker overleg

tussen huisartsen en de lokale Toegang, maar deze samenwerking kan worden versterkt.

- Zorgaanbieders geven terug dat problematiek complexer wordt. Dit betekent dat de hulp intensiever en langduriger wordt. Dit gegeven maakt het lastig voor gemeenten om minder specialistische hulp in te zetten en meer met lokale algemene voorzieningen op te vangen.
- Problemen bij jongeren hebben vaak (ook) een maatschappelijke oorzaak, zoals: individualisering, prestatimaatschappij, sociale druk, social media, (v)echtscheidingen. Deze problemen zijn niet (alleen) met individuele behandelingen op te lossen, maar vragen ook om een andere (preventieve) insteek om ouders of het netwerk te bereiken.
- De afgelopen jaren is er sprake van een toenemende behoefte aan diagnostisering. Inwoners hebben behoefte aan 'geluksgevoel', waardoor sneller dan voorheen om hulp wordt gevraagd bij ongemak tijdens de opvoeding. Jongeren hebben meer moeite om met tegenslagen in het leven om te gaan, vragen daarvoor ook minder hulp aan mensen uit hun eigen netwerk.

Ontwikkeling met Overbetuwe Samen

Versterking van het jeugdzorgnetwerk: toewijzers, hulpverleners, scholen, meer samenwerken

- Samenwerken kost tijd. Door de hoge werkdruk in de jeugdhulp krijgt dit niet altijd voldoende aandacht. Het is belangrijk de aanbieders daarvoor ruimte te geven en door de structuur samenwerking te stimuleren. Overbetuwe Samen kan samenwerken makkelijker maken. De relatie met de huisartsen, jeugdartsen en het onderwijs kan versterkt worden. Doordat een team direct kan helpen of meteen kan doorverwijzen is er geen tussenstap meer nodig zo nu via het loket het geval is.

Ouders en jeugdigen ook spiegel voor houden: in hoeverre is jeugdhulp een gevolg van opvoedkeuzes of maatschappelijke ontwikkelingen.

- Het is belangrijk dat de ouders eerstverantwoordelijk blijven voor de opvoeding. Daarom worden zij steeds vaker en intensiever betrokken bij de hulpverlening en als het kan houden zij de regie (tenzij de jongere dat zelf kan). Tegelijkertijd hebben we te maken met (v)echtscheidingen waardoor ouders hun opvoedingstaak uit het oog verliezen. We geven daarom veel aandacht aan het beperken van de gevolgen van scheidingen voor jeugdigen. In de toekomst willen we met preventie en groepsgesprekken jeugdigen eerder helpen goed om te gaan met scheiden zodat later geen specialistische hulp nodig is.

Meer samenwerking tussen hulpverleners door betere regie en vastleggen in gezinsplan.

- Het werken met digitale gezinsplannen, waar de inwoner / het gezin bij voorkeur zelf ook actief in werkt en het beheer over heeft biedt kansen voor het versterken van de samenwerking én de regie voor het gezin zelf. In een aantal gezinnen werken de consultants en ook een aantal hulpverleners al met dit digitaal plan (samen1plan) en ervaren ze daar de voordelen van.

Meer inzet van voorliggende, algemene voorzieningen door 'opdrachten' aan de maatschappelijke en welzijnsorganisaties in consortium.

- Door een intensieve samenwerking tussen de lokale voorzieningen en de specialistische jeugdhulp kan beter gebruik worden gemaakt van de mogelijkheden van algemene voorzieningen. Ook kan hulp op maat mogelijk dichterbij en in samenhang met het sociale netwerk geboden worden. We stimuleren het werken met buddies en ervaringsdeskundigen.

4.1 Toegang maatwerk WMO

Aantal maatwerkvoorzieningen en cliënten WMO oud stijgt

Onder de Wmo oud vallen voorzieningen als: huishoudelijke hulp, hulpmiddelen, woningaanpassingen en het vraagafhankelijke vervoer. Zowel het aantal maatwerkvoorzieningen als het aantal cliënten voor WMO oude taken stijgt.

Aantal maatwerkvoorzieningen	Q1 2018	Q1 2019	Vershil
 WMO oud (totaal)			
	4.292	4.423	131

Hoewel Overbetuwe in verhouding veel jongeren telt, speelt ook hier de vergrijzing. Dit zien we terug in de toename van het aantal cliënten Hulp bij huishouden. Tot 2017 nam het aantal cliënten Hulp bij huishouden af, vanaf 2018 zien we voor het eerst een stijging in het aantal cliënten. Naar verwachting zal het abonnementstarief, waarbij de eigen bijdrage standaard op € 17,50 per vier weken is gesteld, als neveneffect hebben dat het aantal cliënten Hulp bij huishouden in 2019 sterker zal stijgen.

Aantal cliënten	Q1 2018	Q1 2019	Vershil
WMO oud (totaal)	1695	1.775	80
hulp bij huishouden	602	646	44
rolstoelen	345	361	16
wonen	586	568	-18
vervoer	1.001	1.042	41

Het totaal aantal cliënten kan afwijken van de totalen van per zorgcategorie, omdat cliënten meerdere zorgproducten kunnen ontvangen en daarmee in meerdere categorieën meegeteld worden.

De stijging van het aantal cliënten hulp bij huishouden verdeelt zich over de aanbieders. Overbetuwe werkt met 8 zorgaanbieders voor de Hulp bij huishouden. De stijging van het totaal aantal cliënten zien we bij vrijwel alle aanbieders terug.

Aanbieders met meeste cliënten Hulp bij huishouden	Q1 2018	Q1 2019	Vershil
STMG	237	250	13
Buurtdiensten	110	136	26
Thuiszorg Groot Gelre	70	71	1
Attent Wonen Welzijn en Zorg	47	42	-5
Stichting Samen Zorgen	43	47	4
Overig	51	73	22
Totaal	558	619	61

Het aantal maatwerkvoorzieningen WMO nieuw is gedaald, het aantal cliënten is gestegen

Onder de Wmo nieuw vallen onder andere voorzieningen als individuele begeleiding, dagbesteding en dagopvang. Het aantal maatwerkvoorzieningen voor WMO nieuwe taken daalt licht, en het aantal cliënten voor WMO nieuwe taken stijgt.

Aantal maatwerkvoorzieningen	Q1 2018	Q1 2019	Vershil
 WMO nieuw (totaal)			
	609	603	-6

De stijging van het aantal cliënten zit vooral in de zorgcategorie begeleiding.

Aantal cliënten	Q1 2018	Q1 2019	Vershil
WMO nieuw (totaal)	372	409	37
Begeleiding	264	297	33
Dagbesteding	133	131	-2
Kortdurend verblijf	1	1	0
Dagb. activ. werk	3	5	2
Persoonlijke verzorging	1	2	1
Vervoerdiensten	91	82	-9

WMO nieuw zorgaanbieders met de meeste cliënten.

WMO nieuw	Q1 2018	Q1 2019	Vershil
RIBW Arnhem & Veluwe Vallei	59	52	-7
AVAN - vervoer	54	41	-13
De Driestroom	38	33	-5
Attent Wonen Welzijn en Zorg	30	25	-5
Siza	35	36	1
Overig	169	214	45
Totaal	385	401	16

Leeftijdscategorieën en man-vrouw verhouding

De grootste groep cliënten voor WMO oud zit in de leeftijdscategorie 60 en ouder. Voor WMO nieuw taken zit de grootste groep in de leeftijdscategorie van 18 tot en met 59 jaar.

Aantal cliënten naar leeftijd	WMO oud	WMO nieuw
0 t/m 17 jaar	50	0
18 t/m 39 jaar	95	133
40 t/m 59 jaar	229	122
60 t/m 79 jaar	661	93
80+ jaar	740	61

Binnen WMO krijgen meer vrouwen dan mannen ondersteuning. Vooral bij WMO-oud (Hulp bij huishouden) is twee derde van de groep cliënten vrouw, dit is te verklaren omdat vrouwen gemiddeld ouder dan mannen worden.

Man-vrouw verhouding		
WMO oud 66%		34%
WMO nieuw 53%		47%

Het aandeel Zorg In Natura (ZIN) wordt groter ten opzicht van het aandeel PGB

Zowel bij WMO oud als bij WMO nieuw wordt het overgrote deel van de zorg geleverd via ZIN. Inwoners hebben de vrijheid om zelf te kiezen voor een leveringsvorm. Randvoorwaarde voor een PGB is wel dat de zorgvrager in staat is om zelfstandig een PGB te beheren. Vaak kiezen zorgvragers voor ZIN, omdat bij deze zorgvorm geen administratieve taken zitten.

Aantal cliënten naar leeftijd	Q1 2018	Q1 2019
ZIN WMO oud	94%	95%
ZIN WMO nieuw	80%	81%

4.2 Kwaliteit

De kwaliteit van de WMO hulp en ondersteuning beoordelen we aan de hand van cliëntervaringen, trajecten volgens plan beëindigd en bezwaarschriften.

Cliëntervaring 2017

“Ik vind de kwaliteit van de ondersteuning die ik krijg goed.”

(Helemaal) mee eens: 81%

Trajecten volgens plan beëindigd.

Trajecten beëindigd volgens plan	
	2018: 83%
	2017: 87%

Bezwaarschriften

Bezwaarschriften		Beroep	
	2019: 3		2019: 0
	2018: 7		2018: 0

4.3 Betaalbaarheid WMO

De betaalbaarheid gaat over de begrote budgetten, de uitnutting van budgetten en de prognose van de realisatie. Ook brengen we de gemiddelde kosten per cliënt en per inwoner in beeld.

Begroting 2019	Primair	Prognose resultaat 2019
WMO oud	3.586.000	3.657.000
WMO nieuw	2.400.000	2.341.000
Eigen Bijdrage	320.000	513.000
		 o.b.v. resultaat 2018
Begroting	2018	betaald 2018
WMO oud	1.940.000	3.657.000
WMO nieuw	2.561.000	2.341.000
Eigen bijdrage	583.000	513.000

Gemiddelde kosten per cliënt

WMO oud
WMO nieuw

Monitor Q2
Monitor Q2

Gemiddelde kosten per inwoner

WMO oud
WMO nieuw

Monitor Q2
Monitor Q2

Het eerste kwartaal is tekort om een prognose voor een heel jaar te maken. De prognose die we weergeven is gebaseerd op de zorgkosten die in 2018 gemaakt zijn. Voor de volgende kwartaalrapportages zullen we prognoses op basis van uitnutting in 2019 weergeven. Ook kunnen we bij de volgende kwartaalrapportages de gemiddelde kosten per cliënt en per inwoner in beeld brengen.

In het overzicht hebben we ook de Eigen bijdrage apart in beeld gebracht. De baten zijn een indicator voor ofwel de toename in WMO zorgvraag of voor het effect van de invoering van het abonnementstarief.

4.4 Bevindingen, trends en ontwikkelrichtingen

Het aantal aanvragen voor Hulp bij het huishouden neemt toe. Oorzaken hiervoor zijn de toenemende vergrijzing, de tendens dat inwoners langer zelfstandig blijven wonen en mogelijk ook het abonnementstarief (dit zal uit de komende kwartaalrapportages naar voren komen). Het is te verwachten dat de vergrijzing zich de komende jaren door zal zetten. De toenemende vraag, in combinatie met de gestegen kostprijs van de huishoudelijke hulp door de nieuwe cao voor deze zorgsector (VVT), hebben tot gevolg dat kosten de komende jaren zullen stijgen.

De overgang tussen WMO en Wlz en de afbakening tussen WMO en Wlz verdient blijvende aandacht. Met ingang van 2020 worden, naar alle waarschijnlijkheid, de hulpmiddelen geheel ondergebracht in de Wmo.

De kosten voor het doelgroepenvervoer dat wordt uitgevoerd door AVAN zijn sterk gestegen. In de bovenstaande overzichten komt deze vervoersvoorzieningen niet specifiek terug. Hier komen we in een volgende monitor op terug.

Op het thema 'Langer thuis wonen' liggen diverse opgaven. 'Langer thuis wonen' gaat enerzijds om het mogelijk te maken dat ouderen zo lang mogelijk in een levensloopgeschikte woning kunnen blijven wonen. In 2019 wordt een start gemaakt met het opstellen van sociale dorpsprofielen. Hierop aansluitend dient ook de opgave voor 'Langer thuis wonen' in beeld gebracht te worden. We hebben het dan niet alleen over een geschikte woning, maar ook over aanvullende diensten en voorzieningen die het langer thuis wonen mogelijk maken.

Het thema 'Langer thuis wonen' heeft ook betrekking op de opgave om inwoners met GGZ problematiek zoveel mogelijk zelfstandig te laten wonen in de wijk. Op grond van het rapport 'Dannenberg' is er een landelijke koers vastgesteld om het aantal plekken Beschermd wonen, op termijn, af te bouwen. De regio Arnhem heeft deze visie overgenomen. In de 2e helft 2019 zullen er met de corporaties in Overbetuwe nadere afspraken worden gemaakt om de uitstroom uit beschermd wonen naar een zelfstandige woning in de gemeente te faciliteren.

Extra aandacht vraagt verder de overgang 18-/18+. Vooral bij jongeren die uitstromen uit de jeugdzorg, is er een vraag naar een tijdelijke beschermde of begeleide woonplek. De opgave wordt opgepakt in samenhang met de verdere decentralisatie van het beschermd wonen naar de regiogemeenten in 2021.

In lijn met het vastgestelde beleid en de ontwikkelingen in het kader van Overbetuwe Samen streven we naar het ontwikkelen van een breed aanbod aan algemene voorzieningen. Inloopvoorzieningen of dagopvang/dagbesteding zonder indicatie, bieden mogelijkheden. Wat de individuele begeleiding betreft kijken we naar mogelijkheden ook hier meer collectieve elementen in te brengen.

Overzicht KPI's WMO en Jeugd

In het onderstaande overzicht zijn de KPI's in de laatste kolom weergegeven. De resultaten van KPI's in het wit hebben in deze Monitor Sociaal Domein opgenomen. De KPI's in het blauw gaan we in de 2e helft van 2019 in beeld brengen.

Beleidsthema	Doel	KPI
Toegang (Dichtbij en Bereikbaar)	Inwoners zo snel mogelijk passende ondersteuning bieden	<i>Wachttijd Toegang</i>
		<i>Doorlooptijd onderzoek-beschikking binnen termijn</i>
		<i>Doorlooptijd toekenning beschikking</i>
		<i>Wachttijd voor start maatwerk zorg</i>
		Aantal ondersteuningsvragen Toegang
Dichtbij = Ondersteuning en zorg blijven dichtbij beschikbaar	Inwoners passende ondersteuning bieden zo dicht mogelijk bij huis	Uitstroom ondersteuningsvragen Toegang naar eigen oplossing, algemene voorziening, maatwerkvoorziening
		Verwijsgedrag jeugdzorg
Bereikbaar = Ondersteuning, zorg en participatie zijn en blijven bereikbaar voor inwoners	Inzicht in de zorgvraag en zorggebruik van WMO en Jeugdhulp	Aantal maatwerkvoorzieningen en diensten obv CBS zorgcategorie
		Percentage cliënten met verblijf
		Aantal unieke cliënten
		5 grootste zorgaanbieders per domein
		Clienten naar leeftijdscategorie
		Verhouding cliënten ZIN/PGB
	Keuzevrijheid voor inwoners bij zorgaanbieders	<i>Clienttevredenheid</i>
Kwaliteit = Kwaliteit van zorg en ondersteuning blijft minimaal op het huidige niveau (en we streven naar verbetering)	Cliënten zijn tevreden over begeleiding (gemeente)	Clientervaring begeleiding
		Clientervaring kwaliteit
	Effectiviteit ondersteuning	Ondersteuning beëindigd volgens plan
	Bezwaar en beroep	Aantal bezwaren en beroep
Betaalbaar = De gemeentelijke (zorg)taken blijven ook in de toekomst betaalbaar	Betaalbare zorg bieden	Het begrote zorgbudget WMO en Jeugdzorg (sociaal domein 2D) is dekkend voor de uitgaven
		Gemiddelde kosten per client
		Gemiddelde kosten per inwoner

Dorpsstraat 67
6661 EH Elst
Postbus 11
6660 AA Elst
telefoon (0481) 362 300
fax (0481) 372 482

info@overbetuwe.nl
www.overbetuwe.nl